Durango
San Jose
Ikastetxea

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

Lehen Hezkuntza

E 08 129

LEHEN HEZKUNTZAKO ELKARBIZITZA ARAUTEGIA

AURKIBIDEA

0.-Sarrera 3

1.- Ikasleen eskubideak

1.1.- Heziketa integral baten eskubidea………………………………… 5
1.2.- Eskola orekatzaile baten eskubidea………………………….. 6
1.3.- Parte hartzeko eskubidea ………………………………………… 6

2.- Ikasleen betebeharrak

2.1.- Gainerakoen eskubide-jarduna errespetatu beharra …………. 8
2.2.- Ikasteko betebeharra…………………………………………….. 9

3.- Elkarbizitza arauak……………………………………………………. 10

3.1.- Puntualtasuna, eskoletara eta ikastetxearen heziketa ekitaldietara etortzerakoan……………………………………………. 10
3.2.- Eskolara etortzea………………………………………………. 11
3.3.- Irakasleei eta ikastetxeko langileei errespetua ……..…………... 11
3.4.- Ikaskideei errespetua ……………………………………………. 12
3.5.- Ikastetxeko edo ikaskideen materialari errespetua …………….. 13
3.6.- Jabetzari errespetua ……………………………………………. 13
3.7.- Langiroa………….. ………………………………………………. 14
3.8.- Osasunaren zaintza ……………………………………………... 14

4.-Gelatik egoztea………………………………………………………... 15

5.-Heziketa-neurri zuzentzaileak…………………………………………... 15

6.- Eskolako jangelaren erabilera…………………………………………... 17

SARRERA

Arautegi hau, “Euskal Autonomia Erkidegoko heziketa zentro ez unibertsitarioetako ikasleen eskubide eta betebeharrei” dagokienez, 1994ko apirilaren 19ko 160 Dekretuaren markoan (EHAA 109. zenb.-1994ko ekainaren 9a) eta gure Ikastetxearen Heziketa Proiektuan jasotzen den **Jesusen Lagundiaren Ikastetxeetako Misioaren eta Norabidearen** espirituaren arabera ulertu eta aplikatuko da.

MISIOA

- ✓ Gure Ikastetxea, **Heziketa Zentro** kontzertatua da, denei irekia, **Loiolako Ignazioren** Jainkoaren, munduaren eta gizakiaren esperientzian inspiratua, Jainkoaren Maitasunaren eta pertsonen arteko Maitasunaren **Berri Ona aldarrikatzeaz** konprometiturik.

- ✓ Gure asmoa da, **gure lanaren xede diren gure ikasleak**, pertsona orekatuak izan daitezela: intelektualki beren ahalmenen arabera prestatuak, haztera irekiak, besteen zerbitzuan eta gizarteak planteatzen dizkien erronkei aurre egiteko gai direnak.

- ✓ Heziketa lan hau familiekin eta gizartearekin **partekatzen dugu**, Euskal Herriaren eta bere kultura eta hizkuntzaren testuinguru zehatzean.

- ✓ Gure **kudeaketa,** erantzunkidetasunean eta etengabeko hobekuntzan oinarritzen da eta, horretarako, **langile jende kualifikatua eta etengabeko prestakuntzan daukagu**, baliabide egokiekin.

NORABIDEA

- ✓ Ikastetxe **finkatua** izatea, bere esperientzia historikoagatik eta Ignaziotar oinordetzagatik gure herriaren errealitate kultural, sozial eta politikoarekin **konprometitua** dagoena.

- ✓ **Irekia** eta topalekua dena, eta **elkarrizketa eraikitzailea** duena.

- ✓ **Konfiantza** ematen duena, bere:
    1. **Akademia bikaintasunagatik**:
        - Pedagogian berritzailea
        - Bakoitzaren ahalmenen garapenean zorrotza eta laguntzailea
        - Ikasle eleaniztunen sustatzailea

    2. **Kudeaketa eraginkorragatik,** ondorengo hauetan oinarritzen baita:
        - erantzunkidetasunean
        - prozesu eta baliabide desberdinen etengabeko hobekuntza
        - finantzabide orekatuaren bilaketa

- ✓ Besteei **boluntariotza eta zerbitzu esperientziak** ematen jarraitzen duena, pastoralgintzan, kulturan, aisialdian eta kirol jarduеretan.

Arautegi honek, beraz, gizarte demokratikoak bereak dituen askatasuna, errespetua, tolerantzia, integrazioa, partehartzea eta kritika ahalmena sustatu behar ditu. Baina baita, norbere gaitasunak garatzeko erantzukizuna eta besteen zerbitzuan jartzeko ahalmena ere.

Dokumentu honetako arauak, adierazitako printzipioen zehaztapen praktikoa eta proposatutako helburuak lortzeko laguntza eraginkorra izatea nahi da.

Lehen hezitzaileak gurasoak direla aintzat hartuz eta lan horretan gu haien lankide garela, arrazoi horregatik, arautegia ezartzerakoan informatuta egon behar dute (arautegia dagoela adieraziz, jokatzeko moduaz informatuz…) betetzeko moduei dagokienez, betebehar urraketak gertatzen direnean beren seme-alaben jokabidearen aldetik.

Neurri zuzentzaileak ahal den eperik laburrenean aplikatu behar dira, bere helburua hezitzailea delarik funtsean, nola jokabide ezegokiaren erantzule den ikaslearentzat, hala gainerako ikasleentzat.

Ezinbestekoa da gurasoek neurri zuzentzaileak berresten laguntzea, gure lehen heziketa lana oztopatzen duten ikasleen oinarrizko gaitasun sozialak eta herritar mailakoak lortzeko.

Ikasle guztiek dute, arautegi horretan aitortzen diren balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita beroietan prestatzekoa ere.

Ikasleak beren eskubideez baliatuko dira, beren betebeharren eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen aitortzaren eta errespetuaren kaltetan izan gabe.
Zuzentzekoak izan daitezkeen jokabideak, heziketa elkarte osoak ezagutzea bermatze aldera, ikasturte bakoitzaren hasieran, tutoretzaren bidez, ikasle guztiei gogoraraziko zaie dokumentu honen edukia, eta baita beren gurasoei edo legezko ordezkariei ere.

1. Alabaina, adina eta hezkuntza maila aintzat hartuz, Lehen Hezkuntzako bigarren zikloaren amaierara bitartean, Dekretu honetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, jokabide ezegokitzat hartuko da soilik, inolako prozedura formalen menpe jarri gabe irakasleek zuzenduko dutena.

2. Lehen Hezkuntzako hirugarren ziklotik aurrera Ikastetxeek, izaera ezohikoan eta hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzaren baimenez, Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako diren edo larriki kaltetzen duten jokabideei dagokienez, era orokorrean ezarria dagoena aplikatu ahal izango dute, berorren aplikazioa derrigorrezkoa delarik 14 urtetik aurrera.

1.- IKASLEEN ESKUBIDEAK

1.1 .- HEZIKETA INTEGRAL BATEN ESKUBIDEA

Legedia ezagutzeko eskubidea eta betebeharra

Ikasle guztiek dute, beren adinak baimentzen duen neurrian, indarrean dagoen legedian onartutako balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita horietan prestatzekoa ere…

1.- Beren nortasunaren garapen osoa lortzen lagunduko dien prestakuntzaren eskubidea.

Gehiegi ez luzatzeko, eskubide honek esan nahi duenaren zenbait adibide aipatzen dira:

- Eskubideen eta askatasunen errespetuan eta tolerantzia-jardunean prestatu.
- Ezagutzak, ohitura intelektualak eta lan-teknikak eskuratzea.
- Ikasleen aldetik beren kultur nortasunaren aurkikuntza, Euskal Herriko kide gisa.
- Bakerako, Askatasunerako eta herrien arteko lankidetza eta solidaritate ideien sustapenerako prestakuntza.
- Afektibitatea, norbere autonomia, auto-estimua eta besteekin harremanak izateko ahalmenaren garapen harmonikoa.
- Heziketa-kalitatearen hobekuntzan parte hartzea.

2.-

1. Ikasleek eskubidea dute beren dedikazioa, ahalegina eta errendimendua objektibotasunez aitortuak eta baloratuak izan daitezen.

2. Ebaluazio irizpideak eta gutxieneko helburuak ezagutzeko eskubidea (gurasoei eman ikasturte hasierako gurasoen bileran)

3. Irakasleei kalifikazioen inguruko argibideak eskatzeko eskubidea. Azterketak, lanak eta ariketak, ikasturteko edozein unetan eskura izateko, ikastetxean gorde behar dituzte irakasleek, eskola-aldi osoan eta, gero, ezohiko azken azterketaren kalifikazioen erreklamazio epea gainditu bitartean.

3.- Bere kontzientzia askatasunaren eta bere ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoen errespetu eskubidea.

Eskubide hau honako hauen bidez bermatuko da:

- Ikasleei era guztietako manipulazio ideologiko edo propaganda mailakoa saihestuko dien irakaskuntza ematea.

- Ikasleen kritika ahalmena sustatzea.

- Ikastetxeko Hezkuntza Proiektuari buruzko informazioa.

4.- Ikasleen osotasun fisikoa, psikikoa eta morala eta bakoitzaren duintasuna errespetatuak izateko eskubidea. Inoiz ez zaie tratu umilgarri edo laidogarririk egingo.

5.- Eskola, bokazio eta lanbide mailako orientazioa jasotzeko eskubidea.

1.2.- ESKOLA OREKATZAILE BATEN ESKUBIDEA

1.- Irakaskuntza maila desberdinetara iristeko aukera berdinen eskubidea: Maila ez derrigorrezkoetarako urratsean ez da, bere behar besteko aprobetxamenduarena edo ikasketarako gaitasunari dagokiona beste mugarik izango.
Aukeren berdintasun benetakoa eta eraginkorra bermatzen duten neurri orekatzaileak ezartzea.

2.- Ondorengo arrazoiengatik ez diskriminatua izateko eskubidea, jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, ahalbide ekonomikoa, maila soziala, eta politika, moral edo erlijio mailako uste sendoak, edo baita ezintasun, fisiko sentsorial edo psikikoak ere, elkarbizitzako arauei arreta berezia jarriz.

3.- Ikasleek babes sozialerako eskubidea dute, hezkuntza eremuan, familia mailako ezbehar edo istripu kasuetan.

1.3.- PARTE HARTZEKO ESKUBIDEA

1.- Ikastetxeko funtzionamenduan eta bertako bizitzan, eskola jardueretan eta berorren kudeaketan parte hartzeko eskubidea, indarrean dauden Heziketa Legeen eta geure Arautegiaren arabera.

2.- Ikasleek adierazpen askatasunerako eskubidea dute, desadostasun adierazpena barne, gertakari akademiko kultural edo sozialetan. Eskubide hau, heziketa Elkarteko kide guztien eskubideen kaltetan izan gabe eta pertsona eta erakunde guztiek merezi duten errespetuarekin erabili behar da.

3.- Ikasleak Ikastetxean biltzeko aukera izango dute, eskolako edo eskolaz kanpoko jardueraetarako, hauek heziketa edo prestakuntza helbururen bat baldin badute. Horretarako, dagokion baimena eskatu beharko dute, jarduera akademikoen garapen normalean eragina izatea saihestu eta ondorioak jasan ditzaketen pertsonak eta instalazioek merezi duten errespetua bermatu.

Parte hartzen duten ikasleen betebeharra da jarduera hauek guztiak errespetu eta eraginkortasun giroan igarotzea.

2.- IKASLEEN BETEBEHARRAK

2.1.- GAINERAKOEN ESKUBIDE-JARDUNA ERRESPETATZEKO BETEBEHARRA

Ikasleek, Heziketa Elkarteko gainerako kideen eskubide eta askatasunen jarduna errespetatzeko betebeharra dute.

Betebehar hori honako **eginbehar** hauetan zehazten da**:**

1.- Errespetatu behar dira, Heziketa Elkarteko kide guztien kontzientzia askatasuna, ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoak eta baita haien duintasuna, osotasuna eta intimitatea ere. Gerta litezkeen gatazken aurrean bide baketsuak bakarrik erabiliko dira, ikaskideekin beti tolerantzia eta solidaritate jarrerak mantenduko dira eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jarduna indartuko da.

2.- Ikasleek ez dute erabiliko heziketa elkarteko gainerako kideenganako inolako adierazpen iraingarri, mehatxuzko edo gaizki esatekorik.

3.- Ikasleek eskola eremuan ezingo dute erabili grabazio bitartekorik, ikastetxeak berak programatutako jardueren kasuetan izan ezik. Kasu hauetan ere, heziketa elkarteko kideei ezingo die ezer grabatu ez beren gogoaren kontra, ez beren onespen espresik gabe.

4.- Heziketa Elkarteko kiderik ez diskriminatu, jaiotza tokia, arraza, sexua, ideologia, sexu-joera, hizkuntza, kultura, erlijioa edo beste ezein zirkunstantzia pertsonal edo sozialen arrazoiz.

5.- Ikastetxeko Heziketa Proiektua errespetatu.

6.- Arautegi honetan gure mailarako zehazten den Ikastetxeko Arautegia bete.

7.- Ikastetxeak beren eskura jartzen dituen instalakuntzak, altzariak eta material didaktikoak errespetatu eta behar bezala erabili.

8.- Aktiboki parte hartu eta lan egin irakaskuntzaren, eskola-orientazioaren eta Ikastetxeko elkarbizitzaren garapen onena laguntzeko.

9.- Heziketa elkarteko gainerako kideen ondasunak eta beren gauzak errespetatu eta testu-liburuak eta gainerako material didaktikoak baldintza egokietan mantendu, erabili ahal izateko. Ikasleen erantzukizuna da instalazioetan, altzarietan edo ikastetxeko materialetan, edo ikasleen gauzetan, egindako kalteak konpontzea, nahita edo utzikeria larriz eginak izan badira. Horren ordainez, beharrezko konponketen gastuen arduradun egin daitezke, gurasoak edo legezko ordezkariak hauen erantzule ordezkatzaile direlarik.

10.- Ikasleek, ikastetxeak ezarritako heziketa neurri zuzentzaileetan sarturik dauden ekintzak egin beharra daukate.

2.2.- IKASTEKO BETEBEHARRA

Ikastea, ikasleen oinarrizko betebeharra da. Ondorioz, beren ahalmen pertsonalei eta ematen diren ezagutzei probetxua ateratzea eskatzen du, beren buruen garapen onena eta prestakuntza intelektual eta profesional egokia lortzeko. Betebehar orokor hau ondorengo eginbeharretan zehazten da:

1.- Eskolara joan, egutegian erabakitako jardueretan parte hartu eta ezarritako ordutegiak errespetatu. Ikasle batek absentismo nabarmena daukala ikusten denean, ikastetxeak heziketa agintarien eta tokiko erakundeen jakinean jarriko du gertakaria, administrazio eta erakunde guztien lankidetza lortzearren eskola absentismoa ezabatzeko.

2.- Ikasgelan Irakaslearen azalpenak arretaz entzun eta proposatzen dituen jarduera didaktikoak egin.

3.- Irakasleek agindutako lanak egin, agindutako epean eta moduan.

4.- Ikaskideen ikasteko eskubidearen jarduna errespetatu.

5.- Solidarioa izan, ikasgelan, denen probetxurako giroa sortzeko, geletako jokabide aztoratzaileak saihestu.

3.- ELKARBIZITZA ARAUAK

Adierazitako edozein eginbehar ez betetzea beti da, gutxienez, jokabide ezegokia, zuzendu egin beharko dena kasu guztietan, eta elkarbizitzaren aurkako jokaeratzat edo elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokaeratzat hartuko da, bere eskubideen jardunak eta eginbeharrak betetzeak heziketa elkarteko gainerako kideei eragiten dielako.

Ikastetxeko irakasle guztiek, beren hezitzaile zeregina beteaz, gelan edo ikastetxeko beste instalakuntzetan egindako jokabide ezegokiak zigortu ditzakete eta zigortu behar dituzte, zuzenean beren ardurapean daudenean, eta hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren batean aurki lezakeen edozein ikasleri, eta zuzendariarengana aurkezteko aginduko dio, unean bertan baita ere.

Aurrez esandakoaren kaltetan izan gabe, Zuzendariari, edo arautegiaren arabera bere ordez dagoenari dagokio elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren baten aurkako neurri zuzentzaileak aplikatzeko eskumena.

Ondoren biltzen diren jokaerak ere zuzendu egin behar dira, ikastetxez kanpo edo eskola-orduz kanpo gertatzen direnean, ikastetxeak antolatutako jarduera osagarri edo eskolaz kanpokoetan gertatzen badira. Halaber, eskola-jardunarekin kausa-ondorio harremana frogatzen den guztietan beti zuzendu beharko dira.

Ikasleei, errespetuzko tratua eskatu ahal izango zaie, heziketa elkarteko kide guztiekiko, eta baita puntualki heziketa lanean lankide diren langile guztiekiko ere (begiraleak, hizlariak, etab…)

3.1.- PUNTUALTASUNA ESKOLETARA ETA IKASTETXEAREN HEZIKETA EKITALDIETARA ETORTZERAKOAN.

Garrantzitsua da behartzea bere alderdi hezitzaileagatik. Puntu honetan zorrotzak izan behar dugu ikasleekin eta geure buruarekin. **Irakaslea da bere gelako puntualtasunaren arduradun, eta bidezko mugen barruan lortu behar du.**

Jokabide ezegokiak dira:

a) Justifikatu gabeko puntualtasun falta, ez errepikatuak.

Errepikatuak diren puntualtasun falten kasuan, Tutoreari dagokio, hasiera batean, parte hartzea. Tutoreak ikaslearekin eta bere familiarekin hitz egingo du, jokabide hori zuzentzen saiatzeko, neurri zuzentzaileetara iritsi baino lehen. Gaiak izaera larriagoak hartuko balitu, klaustroari jakinaraziko dio tutoreak, eta kontsulta egingo du hartu beharreko neurriak hartzeko.

** Justifikatutako puntualtasun falten kasuan, ikasleak bere justifikazioa ekarriko du, idatziz, hutsegitea gertatu ondorengo eskola-egun bateko epean.*

3.2.- ESKOLARA ETORTZEA.

Eskolara etortzea eta ikastetxeak antolatutako eta/edo sustatutako ekitaldietara joatea beharrezkoa da.

<u>Jokabide ezegokiak dira</u>:

a) Eskolara edo eskola jarduera osagarrietara, justifikatu gabe egindako falta ez errepikatuak.

Eskolara ez-etortzeak irakasle bakoitzak kontrolatzen ditu, eskolara etortze orrian, eta baita puntualtasun faltak ere**.** Tutorea izango da eskolara ez-etortzeen kontua Ebaluazio batean eramango duena, dagokion Ebaluazio saioan horren berri emanez.

** Familiak, eskolara ez-etortzearen justifikazioa, goizeko 9:00ak baino lehen adierazi beharko du.*

3.3.- IRAKASLEEI ETA IKASTETXEKO LANGILEEI ERRESPETUA.

<u>Jokabide ezegokiak dira</u>:

a) Irakasleen edo agintari akademikoen esanak ez betetzea, horrekin batera, mespretxu, irain edo nahita egindako diziplina ezik ez dagoenean, eta baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileen oharrei kasurik ez egitea ere.
b) Heziketa elkarteko kideen aurkako jarrera, keinu edo begirunerik gabeko hitzak.
c) Ikastetxeko langileei gezurra esan edo gezurrezko informazioa ematea, heziketa elkarteko kideren bati kalte egiten ez diotenean.

<u>Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:</u>

a) Agintari akademikoei edo irakasleei egindako desobedientzia ekintzak, diziplinarik ezarekin edo adierazpen iraingarri, mespretxu, erronka edo mehatxuekin batera doazenean, edo baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileei ere.
b) Ikaskideen edo heziketa elkarteko beste kideen aurkako mehatxu edo iraintzeko adierazpideak, edo baita heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako keinu edo jarrerak, zalantzarik gabe, eraso ahalegin edo mehatxu gisa uler daitezkeenean.
c) Heziketa elkarteko edozein kideren aurkako eraso fisikoa, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzeko jokabidetzat har ez daitekeenean.

<u>Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira (3. ziklotik aplikatuko da)</u>:

a) Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.

3.4.- <u>IKASKIDEEI ERRESPETUA:</u>

<u>Jokabide ezegokiak dira:</u>

a) Kalifikaziorako balio duten azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo kopiatzen uztea, edo baimendu gabeko materialak edo tresnak erabiltzea bertan.

<u>Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira</u>:

a) Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea, berak aurrez berariaz adierazitako onespenik gabe grabazio-bideak erabiliz.
b) Besteari, indarkeria fisikoa erabili gabe, berak eskubidea duen zerbait egitea eragoztea, era berean, indarkeria erabiltzera iritsi gabe, bere borondatearen aurkako zerbait eginaraztea.
c) Jokabide ausartegiengatik arriskua sortu, zauri fisikoak eragin ditzaketen objektuak erabiliz.
d) Diskriminazioa suposa dezakeen edozein ekintza edo jokabide, jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun egoera, kultura, erlijioa, sinismena, ideologia edo bakoitzak izan dezakeen beste edozein egoera edo zirkunstantzia dela bide.
e) Aurrez adierazitako jokabide ezegokietako baten errepikapena, hiruhilabeteko berean hiru aldiz izateraino.

<u>Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira (3. ziklotik aplikatuko da)</u>:

a) Heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako eraso fisikoa, zauritzeko arrisku larriarekin.
b) Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea, berak aurrez berariaz adierazitakoaren kontra grabazio-bideak erabiliz.
c) Elkarbizitzaren aurkako diren jokabide oro, elkartearen edo nahitako publizitatearen zirkunstantziak bat egiten badute, dela ahoz, idatziz edo informatikaren bidez, edo baita eskola-jazarpen egoeraren batean parte hartzen dutenean ere.
d) Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, beren eskumenen jardunean ari diren Ikastetxeetako gobernu organoen edo irakasleen aurrean, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.

e) Zauriak eragiteko arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea, edo beroietan nahastea.

3.5.- IKASTETXEKO EDO IKASKIDEEN MATERIALARI ERRESPETUA:

Denok, irakasle nahiz ikasle, ardurak hartu behar ditugu zentzu honetan, ahal dugun ikasgela, korridore eta patio ordenatu eta txukunenak izateko geure ekarpena eginez.

Jokabide ezegokiak dira:

a) Ikastetxeko hornikuntza elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo beste edozein motatakoa, berariazko baimenik gabe erabiltzea.
b) Ikastetxeko lokalak, bertako materialak edo heziketa elkarteko gainerako kideen objektu eta gauzak hondatzea, asmo txarrez izan gabe, zabarkeria hutsez egiten denean.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

a) Jakinaren gainean edo erabilera okerragatik, kalteak eragin direnean, ikastetxeko lokaletan, altzarietan, materialetan edo dokumentuetan, edo heziketa elkarteko gainerako kideen gauzetan, eta ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak ez direnean.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

a) Dokumentu bat edo eskola erregistro bat kaltetzea, trukatzea edo aldatzea, nola idatzizkoan ala informatikoan, eta baita dokumentu akademikoak baimenik gabe ezkutatzea edo erretiratzea ere.
b) Gurasoen edo tutoreen sinadurak faltsifikatzea.
c) Bandalismo ekintzetan parte hartzea edo instalazioetan, ikastetxeko ondasunetan, bertako langileei, beste ikasleei edo hirugarrengoei kalteak eragitea.

3.6.- JABETZARI ERRESPETUA.

Jokabide ezegokiak dira:

a) Ikaskideen gauzak intentzioz erabiltzea haien gogoz kontra.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

b) Objekturen bat lapurtzea.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira

c) Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokaera errepikatzea eta altzariak, instalazioak edo pertsonak bortxatuz objektuak lapurtzea.

3.7.- LANGIROA.

Irakaslearen edo eskola-lagunen jarduera akademikoa errespetatu behar da, eta arreta eta ahalegin akademikoa erakutsi (lanak aurkeztu, geletara material egokia ekarri…)

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

a) Azterketako notak edo beste edozein dokumentu aldatzea, edo baita gurasoentzat edo legezko ordezkarientzat diren irakasleen oharrak ez eramatea ere.
b) Ikastetxeko jardueren garapen normala aldatzen duten justifikazio gabeko ekintza indibidualak edo talde mailakoak, ikaskideen ikaste eskubidea benetan oztopatzen dutenean.
c) Ez dago baimenik ikastetxeko arautegian onartuta ez dauden ikus-entzunezko aparatuak eta/edo elektronikoak (mp3, gameboys, mugikorrak, ipod…) erabiltzeko.

3.8.- OSASUNAREN ZAINTZA.

Higienearen aurkako ekintza da, gelan, korridoreetan, eskaileretan edo ikastetxeko beste lekuetan erretzea, eta beste ikaskideei kalte egin diezaieke. Horregatik dago Eusko Jaurlaritzako Osasun eta Hezkuntza sailek debekatua.

<u>Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira</u>:

a) Eskola orduetan, geletan janariak edo edariak kontsumitzea, edo baita ikastetxeko esparruan erretzea ere.
b) Gorputz Heziketako eskoletarako, berariazko arropa ekarri beharko dute. Eskola horien ondoren derrigorrezkoa da dutxatzea (2. eta 3. zikloan aplikatuko da)

<u>Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:</u>

a) Heziketa elkarteko kideen osasunarentzat eta osotasun pertsonalarentzat oso kaltegarriak izan daitezkeen jokaeretara kitzikatzea, baita eredua emanez ere, hala nola, tabako, alkohol eta droga kontsumoen bidez.
b) Zauriak eragiteko arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea, edo beroietan nahastea.

<u>4.- GELATIK EGOZTEA.</u>

Ahal dela ez da eskolatik inor egotzi behar, oso muturreko kasuetan izan ezik, kurtsoko gainerakoentzat eragozpenak eragin ditzakeelako eta ikasle berarentzat denbora galtzea delako.
Gelatik egoztea ezinbestekoa bada, kontuan izan behar da oso zigor larria eta ezohikoa dela gelatik egoztea, azkeneko irtenbidea dela, ez lehenbizikoa. 5 minuturako egotziz ahaleginduko da gela barruan gerta daitezkeen jokabide ezegoki horiek zuzentzen.

Gelatik egoztea gertatzen bada, jarduera positiboren bat edo galdutako denboraren errekuperazioa egitea proposatuko du irakasleak.
Irakasleak, era berean, eskolara etortze-orrian gelatik egoztearen arrazoiak idatziko ditu.
Ikasle bat Ebaluazio berean bi aldiz izan bada gelatik egotzia, dagokion tutoreak familiari jakinaraziko dio.
Ebaluazio berean ikasle bat **hiru aldiz izan bada egotzia** eskola-jardunetik kanpo utziko da **egun baterako.**
Eskolatik egozteak behin eta berriro gertatuko balira, elkarbizitzaren aurkakotzat edo ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartuko dira.

5.- HEZIKETA-NEURRI ZUZENTZAILEAK

Ikastetxeko Heziketa Elkartearen bizitza ez dago irizpide arauzale baten bidez markatua, baizik elkarbizitzak, elkarrekiko konfiantzak eta laguntasun giroak izan behar dute nagusi. Nola nahi ere, ikastetxea, indarrean dagoen legeriaren menpe dago eta, beraz, ekintza zuzentzaileak aipatu Dekretuan adierazitakoaren arabera aplikatuko dira.

Jokabide ezegokiak irakasleek eta tutoreek zuzenduko dituzte, ikaslearen pertsonarekiko errespetuzko eta laguntzeko harreman positiboa mantenduz beti ere, ondorengo neurri hauetakoren bat edo gehiagoren bidez:

a) Jokabide ezegoki zehatzaren eta bere ondorioen inguruko gogoeta.
b) Jokabide ezegokiaren aitortza, horren ondorioz kaltetuak izan daitezkeen pertsonen aurrean.
c) Ikasketa jarduerak egitea eta jokabide zuzenaren bideak barneratzea.
d) Hondatutako materiala ordezkatzea edo konpontzea.
e) Jokabide ezegokiarekin lotura duen eskolako lanen bat egitea

Elkarbizitzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, zuzendariak, ondorengo jokabide hauetakoren bat edo batzuk erabil ditzake:

a) Elkarbizitzaren aurkako jokabide zehatzaren eta bere ondorioei buruzko gogoeta, eta zuzentzeko orientabideak.
b) Idatzizko ohartarazpena, bertan, tutorearen edo, bere kasuan, gaiko irakaslearen txosten zehatza sartuko delarik.
c) Ohartarazpena gurasoen edo legezko ordezkarien aurrean.
d) Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea, aldi baterako edo behin betirako.
e) Heziketa lanak, edo eragindako kalte materialen konponketako lanak egitea, edo, behar balitz, ikastetxeko jardueren hobekuntza eta garapen lanak, lan hauek elkarbizitzaren aurkako jokaerarekin zerikusia duten neurrian.
f) Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea, ez hiru hilabetekoaren amaierara arte baino gehiago.
g) Eskolaz kanpo izango diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea, ez hiru hilabetekoa baino gehiago.

Kasu guztietan ere beharrezkoa izango da ikaslearen aldez aurreko entzunaldia. Ikastetxeko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uzten denean, beharrezkoa izango da gurasoen edo legezko ordezkarien entzunaldia ere.

Ikastetxean elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak (3. ziklotik aurrera aplikatuko da): Zuzendariak zuzen ditzake aurreko puntuan jasotzen diren puntuetako bat edo gehiagoren bidez, eta baita ondorengo beste hauetako edozein erabiliz ere:

a) Heziketa lanak, edo eskolako jarduerak hobetzeko edo garatzeko izan daitezkeenak, edo eragindako kalte materialak konpontzeko lanak eskola-orduz kanpo egitea.
b) Ikastetxez kanpoko eskolaz kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko, edo zerbitzu jakin batzuk erabiltzeko eskubiderik gabe uztea, ikasturtea amaitu bitartean ere iraun dezakeelarik.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokabidea, ikastetxeko irakasleren baten aurkako bortxa edo erasoa denean, zuzenean proposa daiteke aipatu aldaketa, ikaslea aurrez zuzendu beharrean izan ez bada ere. Heziketa administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den.

Neurri hauek hartzeko orduan, ikaslearen jokabidean eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonal eta sozial guztiak hartu behar dira aintzat, irakasleei edo zuzendariari, bere eginbeharrak betetzearen garrantzia behar bezala ulertu eta baloratzeko balio diezaieten.

Hartu beharko diren gainerako izapide eta neurrietan, eta arautegi honetan jaso ez direnetan, Eusko Jaurlaritzaren, ….ko data duen, ikasleen eskubide eta betebeharren dekretura joko dugu.

Jokabidearen neurri zuzentzaileak ezarri behar direnean, aintzat hartu beharko dira, bai heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jardunean eta betebeharrak betetzerakoan duen eragin maila, bai ikaslearen jokaeran eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonalak eta sozialak, Ikastetxeko irakasleei eta zuzendariari, 3. artikuluan adierazitako oinarrizko ahalmenetan, bere eginbeharren ez-betetzea eta hutsegiteak behar bezala baloratu ahal izateko balio diezaieten. Aintzat hartu beharko dira, halaber, jokaera gertatu deneko zirkunstantziek zein neurritan aldarazi izan dezaketen ikaslearen erantzukizuna.

Ikasturte hasieran, Ikastetxeek erabakitzen duten modurik egokienean, Dekretu honetako edukia, eta baita Antolaketa eta Funtzionamendu Arautegian edo Ikastetxeko Barne Arautegian datozen elkarbizitza arauak ere, ezagutzera eman edo gogorarazi egingo dizkiete ikasleei, gurasoei edo legezko ordezkariei, zuzenduak izan behar duten jokaerak, heziketa elkarte osoak ezagutu ditzan.

6.- ESKOLAKO JANGELAREN ERABILERA

Ohiturak eskuratzeko orduan familia dela arduradun nagusia ahaztu gabe, ikasleek, zuzentasuna mantenduko dute, beren kanpoko portaeran, bazkaltzerakoan eta autozerbitzuaren erabileran.

Jangelako erabileraren oinarrizko arauak betetzen ez direnean, heziketa neurri zuzentzaileak ezarriko dira.

Ikastetxeko irakasle guztiek, beren hezitzaile zeregina beteaz, ez dituzte beren ikasgelan edo Ikastetxeko instalakuntzetan beren zuzeneko zaintzapean daudenean egindako jokabide ezegokiak bakarrik zigortu ahal eta behar izango, baizik hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren batean aurki lezakeen edozein ikasleri, eta Zuzendariarengana aurkezteko aginduko dio, unean bertan baita ere.

Aurreko apartatuan erabakitakoaren kaltetan izan gabe, Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duten jokabideen neurri zuzentzaileak ezartzea Zuzendariari edo arautegiaren arabera haren ordezko denari dagokio.

Jokabide ezegokien zuzenketa hitz hutsezkoa izan liteke. Alabaina, jokabide ezegokiak pilatzearen aurrean aurreikusitakoa aplikatu ahal izateko, dagokien neurri zuzentzaileen aldez aurreko aplikazioaren egiaztapen idatzia jaso beharko da **eta berorren berri eman zaiela, gurasoei edo legezko ordezkariei, ikasleak adin txikikoak direnean**.

Jokabide ezegokiak eta hauei aplikatutako neurri zuzentzaileak, Ikastetxeko dokumentazioan bakarrik jasoko dira, beti orri independenteetan edo informatika euskarrian, 27.2.ñ artikuluan aurreikusitako ondorioen arabera, horien pilatzea egin ahal denean. Une horretatik aurrera fisikoki deuseztatuko dira, interesatuaren edo bere guraso edo legezko ordezkarien eskariz, edo eskabide hori egingo ez balitz, ofizioz egingo da, hori gertatutako ikasturtearen amaieran.

Zuzendariak adostu lezake aplikatutako neurriak baldintzapean bertan behera uztea, edo betetzeko denbora laburtzea, edo baita beroiek ezabatzea ere, ofizioz edo interesatuaren eskariz, aurrez, ikaslearen jarreran aldaketa positiboa frogatu ondoren.

Ezabatze honek ez du eragotziko errepikapentzat hartzea, zuzenketa merezi duten jokaerak errepikatuko balira.

Kontziliazio kasuetan, ikasleak bere jokaeraren desegokitasuna aitortu badu, bere barkamena eskatu badu eta hauek onartuak izan badira, eta Antolaketa eta Funtzionamendu Arautegian edo Ikastetxeko Barne Arautegian hala adierazia badago, eskolan zuzenduak izan gabe geldi daitezke, familia mailan zuzenduak izan badira. Ikastetxeek erabaki dezakete, zein jokaera motatan, zein baldintzatan, zein bermerekin eta zenbat bider aplika daitekeen arau hau.

Elkarbizitza gatazkak kontziliazio bidez konpontzeak heziketa balio handiagoa duenez, Ikastetxeek bitartekaritza prozedurak era ditzakete hori lortzeko, kasu hauetarako, Ikastetxeko orientatzaileen bidez egin dezakete, edo Ikastetxearen egoera desberdinetara egokitzen den beste edozein sistemaren bidez.